



Vogelwerkgroep Midden Overijssel



Lammertink
SCHILDERSBEDRIJF

Vonderweg 29a - 7468 DC Enter
Tel. (0547) 38 13 77 - Fax (0547) 38 35 11



Nachtzwaluw



Caprimulgus

Tijdschrift van de Vogelwerkgroep Midden Overijssel

De werkgroep, opgericht op 17 januari 2001, is een onafhankelijke vereniging die zich bezighoudt met vogelonderzoek en -bescherming. Zij organiseert excursies naar vogelgebieden in en buiten de regio en geeft voorlichting over vogels.

Redactie:

Jos van Tongeren
Wilma Wijnen
Roel Janssen

Adres:

Galenshoeve 21
8052 AV Hattem
tel.: 038-4445419
e-mail:

info@vogelwerkgroepmiddenoverijssel.nl

website:

www.vogelwerkgroepmiddenoverijssel.nl

Kopij voor het volgende
nummer inleveren vóór:

15 maart - april
15 juni - juli
15 sep - oktober
15 dec - januari

Bij voorkeur per e-mail
naar:

info@wilmawijnen.nl

Tabellen en grafieken
apart aanleveren als
Word- of Excel-document.

Jaargang 17, nummer 3

juli 2018

Inhoud

Bestuurlijk	4
Bigday 2018	6
Uit de media	10
Uit het veld	12
Mystery Bird	14
Landelijke Sovondag aankondiging	16
Kwartelkoning 2018	17

Bestuurlijk

Een zwaluw maakte dit jaar zomer,

Niet alleen vogels verbazen, maar ook het weer. Na een vreselijk koude en lange winterperiode in maart, belandden we voor mijn gevoel, na een kort voorjaar, in mei meteen in de zomer en die duurt nog steeds voort tot, zoals het nu lijkt, ver in juli. In januari zat er nog een zwartkop vrouw in mijn tuin, maar in maart was het slecht toeven voor de zangers hier. De vroeg terugkerende zomergasten hebben massaal het loodje gelegd. Vanwege slecht weer onderweg vanuit Afrika trok de grote bulk aan boeren-, huis-, oever- en gierzwaluwen weken later dan normaal door, terwijl het hier in mei dus al volop zomers was. En voor mijn gevoel was de zangactiviteit tijdens de BMP-ochtenden minder dan in andere jaren. Kwam dat doordat de aantallen lager waren, of doordat vogels, gehaast door de opgelopen vertraging, alle aandacht en energie in nestelen hebben gestoken? Of zijn de aantallen op de Borkeld so-wie-so lager dan in vergelijkbaar habitat?

Ondertussen is het broedseizoen alweer bijna afgelopen, traditiegetrouw afgesloten met de nachtzwaluwtekening op de Sallandse Heuvelrug. Benieuwd of deze soort last heeft gehad van slecht weer tijdens de trek. Hoewel de nachtzwaluw een warmte en droogte minnende soort, is het de vraag hoe het, juist vanwege die droogte, met de insectenstand is gesteld en of er invloed is op het broedsucces. Kraanvogels lijken zich weinig van het weer aan te trekken, je kunt er de klok op gelijk zetten. Dus ook nu weer grote groepen eind februari, begin maart. Het paar in het Wierdense Veld, voor de kerst 2017, alweer terug in het gebied, heeft voor het derde jaar op rij succesvol gebroed, ondanks ijzige omstandigheden in maart en warmte en droogte daarna. Ook hebben ze zich ogenschijnlijk weinig van vegetatie-inventarisatie en beheermaatregelen als branden op korte afstand van de nestplaats aangetrokken. Bikkels. Waarbij ik zeker niet wil pleiten om dit soort activiteiten volgende jaren weer te herhalen tijdens het broedseizoen.

Tussen de veldwerkzaamheden door heeft het bestuur dit voorjaar tijd gestoken in het laten bouwen en inrichten van een nieuwe website. We hopen dat jullie net zo tevreden over het resultaat zijn als wij. Het succes van een website wordt bepaald door actualiteit en aantrekkelijkheid en daaraan kan iedereen bijdragen door bijvoorbeeld leuke artikelen, nieuwtjes en/of foto's te sturen. Daarnaast biedt de waarnemingenrubriek mooi inzicht in aantallen en soorten in ons werkgebied, weer of geen weer.

Ik wens iedereen een mooie zomer toe met gepast weer!

Gerrit Dommerholt
Voorzitter VMO



Big Day 2018 Vogelwerkgroep Midden Overijssel

Ook dit jaar hebben we als Vogelwerkgroep een Big Day georganiseerd! Het deelnemersveld was niet echt verrassend dit jaar. De harde kern Big Dayers waren weer van de partij, het werd een ouderwetse strijd tussen de "Geitenmelkers" en "De Pullen". De Geitenmelkers, bestaande uit 2 ervaren rotten Gerrit Dommerholt en Roel Janssen en De Pullen bestaande uit 3 leden André Marissen, Robert Ekkelkamp en Rick Ruis. Dit dag verslag geeft de belevenissen weer van De Pullen.

In de weken voorafgaande aan de Big Day begint de voorpret vaak al, het afstruinen van internet met wat er allemaal gezien is en waar precies. Dan een avond bij elkaar zitten om de strategie te bepalen, maar dit jaar liep het allemaal net iets anders. Door alledaagse drukte en vakantieperikelen is het er weinig van gekomen om met een degelijk strijdplan ten tonele te komen. Een beetje laf app-verkeer moest dit jaar voldoende zijn. Maar dit mocht de pret niet drukken en we gingen volop de strijd aan! De Big Day startte vrijdagavond 11 mei om 21.00 uur en duurde tot zaterdag 12 mei 21.00 uur.

We hadden afgesproken bij Robert om 19.30 uur om nog even een bak koffie te drinken om vervolgens om 21.00 uur stipt in de Overtoom te staan om de eerste soorten te mogen noteren. De bak koffie smaakte goed vooral door de dikke punt appeltaart die erbij geserveerd werd! Zo gezegd waren we

om 21.00 uur in de Overtoom/Middelveen waar de eerste soorten werden gehoord en gezien. Soorten die we hier onder andere konden noteren waren zomertaling, porseleinhoen, watersnip en slechtvalk. De schemer ging langzaam - maar voor ons te snel - over in duisternis. Een volgende plek werd de Borkeld. We konden nog wel even als toetje hier de patrijs als soort bij de lijst op zetten. Op de Borkeld gingen we vooral voor de soorten als nachtzwaluw en houtsnip. Hier hoefden we niet heel lang op te wachten. De genoemde soorten lieten zich al snel horen. Robert gaf nog aan dat vorig jaar ook nog een ransuil zich liet horen. Waarschijnlijk ving de ransuil hier iets van op, want enige tellen later liet de ransuil zich horen.

Over de smalle wegen door het buitengebied ging de reis verder richting de Sallandse Heuvelrug. Af en toe de auto stil en het hoofd buiten het raam in de hoop wat te kunnen horen. Zo hoorden we al snel enkele steenuilen en een bosuil. In het Hellendoornsebroek hoopten we nog op kwartel, maar helaas, deze soort kwam dit jaar niet op de totaallijst. De nacht vorderde, we moesten richting Zwolle om vervolgens de uiterwaarden van de IJssel af te gaan. Aangekomen bij Langenholte konden we het prachtige geluid van de kwartelkoning al snel waarnemen. De kwartelkoning is een soort die niet jaarlijks wordt waargenomen tijdens de Big Day. Later in de nacht hadden we zelfs nog een tweede roepend



exemplaar in de omgeving van Wijhe. Overige soorten die we in de nacht ook nog op de lijst konden toevoegen waren onder ander nachtegaal en kerkuil. De ochtend diende zich aan, de traditionele ochtendronde vond dit jaar plaats op de Sallandse Heuvelrug in de omgeving van Twilhaar. Een gebied waar bos, hei en een open gebied afwisselend aanwezig zijn. Kortom een kans op meerdere soorten vogels om op de lijst te mogen aankruisen. Het viel nog niet direct mee om bijvoorbeeld de soorten mezen aan te mogen kruisen.

Aan het eind van de dag misten we zelfs een soort uit de mezenfamilie en wel de matkop. Gestag volgenden we het pad door het bos richting heide waar we toch nog enkele spechten hoorden en soorten als appelvink, vuurgoudhaan en roodborsttapuit mochten ook op de lijst

aangekruist worden. Nadat we waren teruggekeerd bij de auto, vervolgen we onze route door de bebouwde kom van Nijverdal waar geloerd werd op de vogels in het dorp, zoals de ekster, turkse tortel, heggenmus en de groenling. Vervolgens langs de Nijverdalse Es richting 't Hexel.

Toen we op de heide van 't Hexel kwamen hadden we een waarneming van wel 4 grauwe klauwier in één kijker beeld: een schitterend tafereel speelde zich af waar de territoriumgrenzen even duidelijk werden ingekaderd. Voor de rest hadden we nog soorten in het Jeneverbesstruweel zoals goudvink en de staartmees.

Langzamerhand vorderde de ochtend en wierpen we nog even een blik langs de Regge, in de hoop een grote gele

kwikstaart bij te mogen schrijven. Helaas op dat moment (nog) niet gelukt. Op de grote schoorsteenpijp van de Ten Cate fabriek zat nog wel een slechtvalk. Richting de Elerberg dan maar, waar tijdens het voorwerk eerder de week een fluiters zang liet horen direct aan het zandpad. Een voorbeeld vogel, tijdens de Big Day zat hij vrijwel op exact dezelfde locatie. De Koetreeweg verder afrijdend leverde helaas geen vogelsoorten meer op. Het werd al tijd om langzamerhand de tocht voort te gaan zetten langs de IJssel.

Eenmaal in Zwolle aangekomen, begonnen we op de plek waar we in de nacht ook al waren geweest en de kwartelkoning hadden gehoord. In het haventje van het Westervelds bos zat dan toch een grote gele kwikstaart! Niet direct de plek waar we hem hadden verwacht, maar wat maakt het uit; hij kon

eenmaal op de lijst. Even verderop een tweede poging voor de cetti's zanger. Het kostte enige moeite maar ook deze konden we bijschrijven, een leuke bijvangst was een opvliegende Groenpootruiter. Bij alle "vaste" locaties langs de IJssel werd een stop gemaakt. Tijdens elke stop konden we meestal wel een soort of 2 á 3 bijschrijven. Bij Oldeneel zagen we de eerste zwarte sterns en een overvliegende wespindief. In het bos van Windesheim de langgezochte middelste bonte specht en bij Tichelgaten een boomvalk en enkele eenden soorten. Vervolgens richting Fortmond waar we hopenlijk de zomertortel konden noteren. En ja hoor, na enige jaren gemist te hebben tijdens de Big Day eindelijk deze mooie duif weer eens gehoord. Een stop bij De Zaaij leverde een raaf op die een dode vis op het menu had. Tijdens het kijken hiernaar door de telescoop hoorden



we onrust bij de ganzen. We zeiden tegen elkaar, nou waar is die vliegende deur, en warempel daar hing een zeearend boven ons. En dat was nog niet het mooiste er kwam nog een exemplaar bij....De eerste Big Day waar de zeearend op het eindformulier komt! Het laatste punt langs de IJssel was de Veenoordkolk, nog maar net hier aangekomen kwamen onze tegenstanders ook de laatste IJsselsoorten scoren. Onder het genot van een gekoelde Radler 0,0% namen we al een voorschot op een geslaagde dag. Nog enkele soorten te gaan en de score zal voor zo'n warme dag nog aardig hoog worden. Door de buiten-

gebieden van meerdere gemeenten om uiteindelijk op de Sallandse heuvelrug te eindigen leverde ons als De Pullen een mooi resultaat met 141 soorten op. De dag werd afgesloten bij Gerrit in de achtertuin onder het genot van een hapje en een drankje en sterke verhalen van de dag. De Geitenmelkers hadden ook een zeer fraaie score van 137 soorten. Het was weer een geweldige dag waarbij beide teams mooie waarnemingen hebben gedaan! Op naar de volgende Big Day in 2019!!

Namens De Pullen
Rick Ruis



Uit de media

In deze rubriek vindt u becommentarieerde samenvattingen van berichten die in de media zijn verschenen. Als u iets voor deze rubriek hebt; graag het bericht met samenvatting, eventueel voorzien van commentaar, inleveren bij de redactie.

In de Levende Natuur van mei 3018 staat een artikel over tapuiten en duinbeheer in de Noordkop. Het artikel gaat over de smalle duinstrook tussen Den Helder en Callantsoog. In deze duinstrook broedt ongeveer 20% van de Nederlandse populatie van de tapuit.

Sinds 2007 worden hier de aantallen, het broedsucces en de overleving gevolgd. Mede in relatie tot de verschillende beheermaatregelen die worden uitgevoerd om de tapuit en zijn habitat te behouden. Dat levert kennis op die nodig is om de momenteel zeer ongunstige staat van instandhouding van de tapuit te kunnen verbeteren. Weinig vogelsoorten zijn in Nederland zo afhankelijk van open, droge duingraslanden als de tapuit. De tapuit brengt de winter in de Afrikaanse Sahel. Het voedsel bestaat uit allerlei ongewervelden, die op de karakteristieke rennen-stoppen-pikken wijze worden verzameld, op of in de bodem. De tapuit is van april tot augustus in de Nederlandse broedgebieden aanwezig. En broedt in de duinen vooral in konijnenholen.

De meeste tapuiten beginnen in de eerste week van mei met het leggen van eieren. Veelal wordt één broedsel grootgebracht. Sinds 1980 is de tapuit als broedvogel sterk in aantal afgenomen. Van de enkele duizenden paren in de jaren '70 zijn er in 2016 280-320 paren over. Op de nieuwe Rode Lijst

staat de tapuit nog altijd te boek als bedreigd. De verspreiding is de afgelopen decennia gekrompen en steeds verder in noordelijke richting opgeschoven, zowel in de binnenlandse heidegebieden als in de kustduinen. De oorzaken van de afname zijn globaal bekend. Door het actief vastleggen van de kustlijn en stikstofdepositie zijn lage, open kruidenrijke duin- en heidevegetaties gaandeweg vervangen door hoge, gesloten vegetaties met grassen en struwen. Ook heeft de achteruitgang van konijnen een belangrijke rol gespeeld. Konijnen houden het gras en overige vegetatie kort. Gras en overige vegetatie groeien door stikstofdepositie, terwijl het aantal konijnen die dat gras eten minder is geworden. Het gaat dus dubbelop en dat is voor de tapuit funest. Een grafiek laat zien dat bij een afname van het konijn ook de tapuit achteruit gaat. Door de beheermaatregelen, zoals maaien, begrazing door schapen, pleksgewijs chopperen en het verwijderen van wandelpaden om de recreatiedruk te verminderen, probeert men de tapuit te behouden. Jaarlijks wordt onderzoek gedaan naar het broedsucces van de tapuit. Tot begin jaren '90 was de tapuit een broedvogel op de Sallandse Heuvelrug. Nu zie je deze mooie vogel in mei nog als doortrekker naar de noordelijke broedgebieden.

Henk Roelofs



tapuit

Uit het veld

De meimaand was dit jaar prachtig, struiken en bomen bloeiden uitbundig en er was geen schade door nachtvorst. Ook voor de vogelinventarisatie was het een ideale maand. Elke morgen was het zonnig en er was geen mist. De vogelzang was dan ook uitbundig. Vier mei was ook zo'n mooie morgen, eerst wel koud met 1°C. In de verte hoorde ik een korhaan baltsen. Deze haan hoorde ik van 6:25 tot 9:40u. Ook de boompieper en de grasmus waren deze zonnige morgen zanglustig. De zang van de veldleeuwerik en boomleeuwerik klonk hoog in de lucht. Twee koekoeken riep om het hardst tegen elkaar. De ene koekoek begon steeds fanatieker en vlugger te roepen en was voor mij de winnaar. Ik vroeg me al enige tijd af: wat is een goede bezetting van de heidevogels per 100 ha heide? Het antwoord vond ik in de laatste uitgave van Sovon Broedvogels van Nederland 2016. In deze uitgave zie ik dat voor de roodborsttapuit een gemiddelde dichtheid van 11,9 paar per 100 ha goed is. Van 2013 tot en met 2017 kom ik gemiddeld op 14 paar. De heide welke ik onderzoek is 119 ha groot, dus kom ik uit op 11,8 paar per 100 ha heide. In onderstaande tabel heb ik dit in beeld gebracht voor de roodborsttapuit, de boomleeuwerik, de veldleeuwerik en de boompieper.

Soort	Gemiddelde dichtheid / 100 ha 1 heideplot Sallandse Heuvelrug	Gemiddelde dichtheid / 100 ha landelijk (Sovon, 2016)
roodborsttapuit	11,8	11,9
boomleeuwerik	3,2	4,9
veldleeuwerik	7,1	6,0
boompieper	19,5	21,7

Uit deze tabel blijkt dat de gemiddelde dichtheid per 100 ha bij de boompieper het hoogst is. Deze ligt op het heidegebied op de Sallandse heuvelrug waar ik inventariseer, onder het landelijk gemiddelde. Een uitzondering is de veldleeuwerik welke boven het landelijk gemiddelde ligt. Helaas gaat de veldleeuwerik achteruit. En ik verwacht dat de komende jaren de gemiddelde dichtheid 2,5 zal zijn, dus ver beneden de thans geldende dichtheid van 6 paar per 100 ha. De overige soorten zijn stabiel. Ik trof in het genoemde Sovon boek geen gegevens aan van de nachtzwaluwen, maar van deze soort is wel duidelijk dat ze op de Sallandse heuvelrug zeker op, of boven het landelijk gemiddelde ligt. Woensdag 30 mei was het een ideale avond om nachtzwaluwen te gaan inventariseren. We gingen alle nieuwe kapvlaktes langs en dat zijn er na de januaristorm heel wat. Deze nieuwe kapvlaktes waren nog niet bezet. Maar op een paar oudere kapvlaktes konden we een voorlopig territorium noteren. Totaal konden we 5 voorlopige territoria vaststellen. Verder zagen we nog 3 houtsnippen en hoorden we 2 vuurgoudhaantjes. En reebok kefte. Het werd nacht op de Sallandse Heuvelrug, tijd om naar huis te gaan.

Henk Roelofs



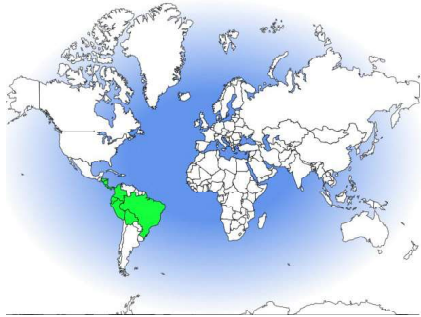
roodborsttapuit



veldleeuwerik

Mystery Bird

Welke vogelsoort werd afgebeeld in de vorige nieuwsbrief Caprimulgus?



Het was de **rosse motmot** - *Baryphthengus martii*. een vogel uit de familie Momotidae (motmots). Motmots zijn een familie van vogels uit de orde scharrelaar vogels. Deze familie telt 14 soorten. Goed geraden door **Jan Bosscher**.

Kenmerken

Deze bosvogels hebben korte, afgeronde vleugels. De grote, brede snavel is iets gebogen met gezaagde zijcanten. Het is een vrij grote vogel met overwegend oranjebruine en groen verenkleed, lange donkerblauwe staart, groene vleugels en zwart masker, lengte: circa 46 cm.

Leefwijze

Het voedsel bestaat voornamelijk uit kleine prooien zoals insecten en hagedissen maar eten af en toe ook vruchten. In Costa Rica zijn vogels waargenomen die pijlgifkikkers aten.

Net als de meeste Coraciiformes, nestelen motmots in hopen van steile oevers en leggen meestal vier witte eieren. Sommige soorten vormen grote kolonies van maximaal 40 individuen. De eieren komen na ongeveer 20 dagen uit en de jongen verlaten het nest na nog eens 30 dagen. Beide ouders zorgen voor de jongen. Motmots bewegen hun staart vaak heen en weer in een wagtail-display dat gewoonlijk de aandacht vestigt op de anders zo verborgen vogel. Onderzoek wijst uit dat motmots 'kwapelen' met hun staart wanneer ze roofdieren waarnemen (dit blijkt uit studies bij de blauwkapmotmot) en dat dit beeld waarschijnlijk aangeeft dat de motmot op de hoogte is van het roofdier en bereid is te ontsnappen. Deze vorm van interspecifieke 'achtervolgingsbeveiligingssignalen' biedt een voordeel voor zowel de motmot als het roofdier: het gedrag voorkomt dat de motmot tijd en energie verspilt, en het roofdier vermijdt zo een kostbare achtervolging met een waarschijnlijk lage pakkans.

Er is ook bewijs dat de mannelijke staart, die iets groter is dan de vrouwelijke staart, werkt als een seksueel signaal bij de blauwkapmotmot.

Bij verschillende soorten motmots zijn de weerhaakjes nabij de uiteinden van de twee langste (centrale) staartveren zwak en vallen ze af als gevolg van slijtage met de ondergrond of vallen ze af tijdens het poetsen, waardoor een deel van de naakte schacht overblijft, dat verklaard de raketvorm van de staart. In het verleden werd echter ten onrechte aangenomen dat de motmot zijn staart vormde door een deel van de staartveren te plukken. Dit was

gebaseerd op onnauwkeurige rapporten gemaakt door Charles William Beebe. (29 juli 1877 - 4 juni 1962 Amerikaanse natuuronderzoeker, ornitholoog, zeebioloog, entomoloog, ontdekkingsreiziger en auteur). Sindsdien is aangetoond dat deze weerhaken kwetsbaar zijn en uitvallen als gevolg van schuring met de ondergrond (takken, nestoevers) en tijdens routinematig poetsen. Er zijn echter ook verschillende soorten waarvan de staart “normaal” is.

Verspreiding en leefgebied

De rosse motmot komt voor van oostelijk Honduras tot zuidwestelijk Ecuador en het westelijk Amazonebekken en telt 2 ondersoorten:

Baryphthengus martii semirufus: van oostelijk Honduras tot noordwestelijk Colombia en westelijk Ecuador.

Baryphthengus martii martii: westelijk Amazonebekken.

De vogel is een standvogel en is op dit moment niet bedreigd.

Geluid: <https://www.xeno-canto.org/370312> <http://www.oiseaux.net/birds/rufous.motmot.html>

Beeld: https://www.youtube.com/watch?v=JH_i8kbfd0eU (Christian Hauzar - 31 mei 2015)

Wie determineert deze vogelsoort?



Oplossingen voor 15 juni 2018

Inzendingen naar Roel Janssen (r.j.janssen@online.nl)



Gepubliceerd op [Sovon.nl](https://www.sovon.nl)
(<https://www.sovon.nl>)
Nieuwe locatie Landelijke Dag



Nieuwe locatie Landelijke Dag

De Landelijke Dag vindt dit jaar plaats op **24 november** en staat in het teken van de presentatie van de nieuwe Vogelatlas van Nederland. Vanwege deze speciale editie van de Landelijke Dag verhuizen we naar een nieuwe locatie:

Omnisport in Apeldoorn.

Aan het programma wordt nog volop gewerkt, maar uiteraard staat de officiële presentatie van de nieuwe Vogelatlas centraal! De Vogelatlas van Nederland toont de veranderingen en laatste stand van zaken omtrent de vogelpopulaties in ons land. Een schitterend naslagwerk met fraaie foto's, kaartjes en grafieken, waardoor je inzicht krijgt in de actuele verspreiding van broedvogels en wintergasten.

Voorinschrijving en korting Vogelatlas

De voorinschrijving start na de zomer. [Meld je aan voor de Vogelatlas-update](#) en ontvang direct bericht als de voorverkoop start. Het boek kost 60 euro, maar leden en vrijwilligers krijgen op de Landelijke Dag korting.

Informatiemarkt

Naast de presentatie en boeiende lezingen bieden we ook dit jaar weer plaats aan een uitgebreide informatiemarkt. Daar waar normaal sporters hun topprestaties leveren, zullen nu de bijna 100 standhouders op en rondom het middenterrein van de wielervedstbaan staan.

Aanmelden

Aanmelden voor de Landelijke Dag kan vanaf 15 augustus via www.sovon.nl/ld
Hou deze Landelijke Dag-pagina ook in de gaten voor **actuele ontwikkelingen en het definitieve programma!**

Bron-URL: <https://www.sovon.nl/nl/actueel/nieuws/nieuwe-locatie-landelijke-dag-2018>

Kwartelkoningen 2018

Crexmail 3 – 12 juli 2018



Bijna 100 Kwartelkoningen geteld!

Tijdens de tweede telling in het weekend van 23 juni zijn er voorlopig 18 roepende mannetjes doorgegeven. Dat zijn er acht minder dan tijdens de eerste telling. Bijna alle Kwartelkoningen tijdens de tweede telling en daarna zijn in de noordelijke provincies gehoord. De huidige stand na de twee telweekenden is 97 territoria!

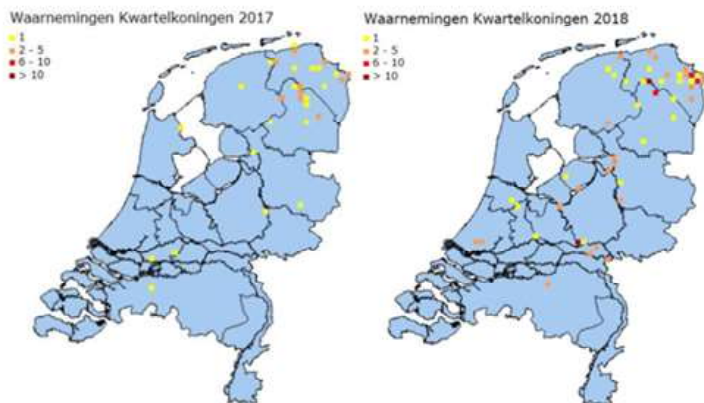
Verspreiding

Op twee vogels na zijn alle waarnemingen in de recente weken gedaan in de noordelijke provincies. De provincie Groningen springt er uit en dan met name het Oldambt. We hebben te maken met een bijzonder droog voorjaar https://knmi.nl/nederlandnu/klimatologie/geografische-overzichten/neerslagtekort_droogte en die manifesteert zich vooral in juni en juli. De droogte is echter niet overal dramatisch want in Groningen en Drenthe is het minder heftig. Maar liefst 43% van het landelijk totaal is vastgesteld in Groningen met 28% in het Oldambt. Drenthe en het rivierengebied volgen met resp. 14 en 10% van het totaal. Met name het lage aandeel in de Drentse beekdalen is opvallend. De aantallen in het rivierengebied (10) en Zwarte Water & Vecht (5 en 1 net erbuiten) geven weer hoop na het dramatische vorige jaar (1 en 2 net erbuiten). Daarnaast zien we in de rest van het land ook verspreid waarnemingen met concentraties bij Arnhem en Berkel en Rodenrijs. Landelijk zijn er voorlopig **97 Kwartelkoningen** doorgegeven. Waarschijnlijk komen er nog een aantal bij door later ingestuurd of door nauwkeurige controle en interpretatie van de data. Na het dramatische jaar 2017 met slechts 41 roepende vogels zitten we gelukkig weer op het aantal van 2013-16 met jaarlijks rond de 100 Kwartelkoningen.

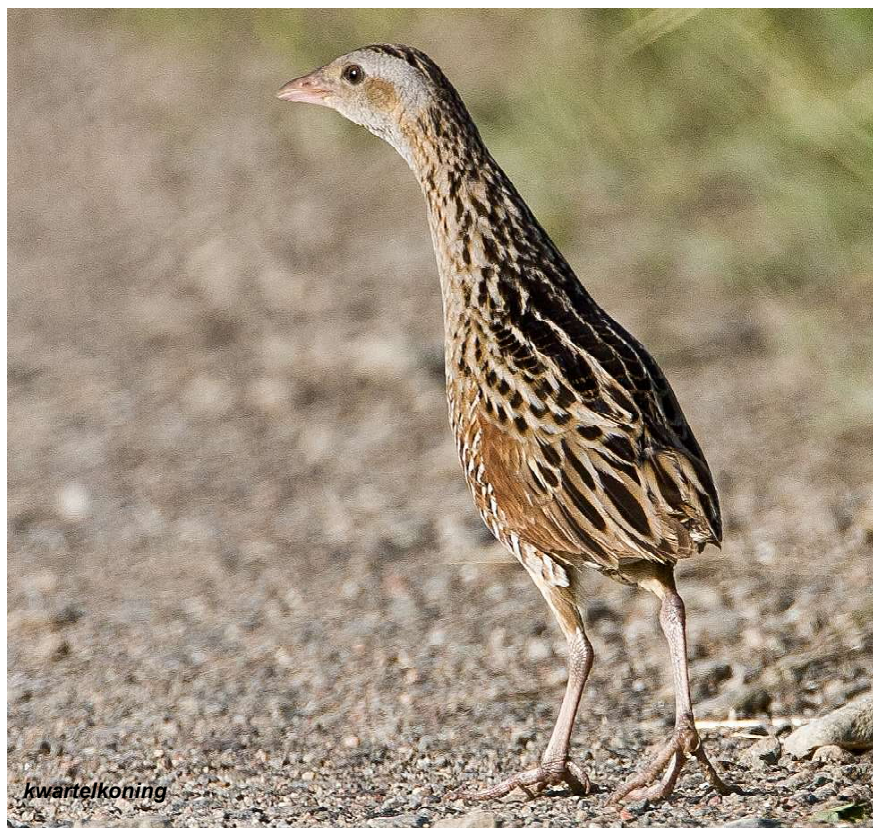
Bescherming 2018

Van een belangrijk deel van de roepplekken is het maaien uitgesteld. Ook een deel van de roepplekken in luzerne in het Oldambt kon worden gespaard. Jammer genoeg kreeg dit project na de hoopvolle start geen vervolg. De ANOG doet voor volgend jaar weer een poging om de bescherming van de grond te krijgen. Alle Collectieven, natuurbeheerders en agrariërs worden bedankt voor de bescherming van de soort.

Crex-tellers bedankt! Bij deze wil ik je bedanken voor de deelname en voor het doorgeven van (nul)waarnemingen. Kijk nog even naar de onderstaande tabel en controleer even of de aantallen en tellers kloppen.



Figuur 1. Verspreiding in 2017 en 2018 (stand 12 juli op www.kwartelkoning.nl).





Vogelwerkgroep Midden Overijssel

Bankrekening: NL62ABNA0591160706
t.n.v. Vogelwerkgroep Midden Overijssel
te Nijverdal

Secretariaat: Beatrixstraat 2
7442 SC Nijverdal

Telefoon: 06-42733996

E-mail: info@vogelwerkgroepmiddenoverijssel.nl

Website: www.vogelwerkgroepmiddenoverijssel.nl

De VMO rekent het gebied tussen Ommen, Wierden, Markelo en Raalte als haar werkgebied.

Activiteiten van de vogelwerkgroep zijn o.a.:

- het uitvoeren van broedvogelinventarisaties
- het houden van excursies voor leden
- het op aanvraag organiseren van vogelexcursies in de regio
- het uitgeven van dit verenigingsblad

De werkgroep doet mee aan landelijke tellingen van het SOVON en Vogelbescherming Nederland.

Het bestuur van de VMO bestaat uit::

Gerrit Dommerholt	voorzitter	Nijverdal	(06-11539430)
Ronny Hullegie	secretaris	Nijverdal	(06-42733996)
Jan Bosscher	penningmeester	Nijverdal	(0548-619932)
Roel Janssen	bestuurslid	Hattem	(06-15428467)
André Marissen	bestuurslid	Nijverdal	(0548-617736)

Lidmaatschap 20,- euro per jaar.

De vereniging kent ook donateurs, die de vereniging financieel ondersteunen. Donateurs krijgen een abonnement op Caprimulgus en kunnen deelnemen aan de excursies.

Meer weten over de Vogelwerkgroep Midden Overijssel of lid of donateur worden, neem dan contact op met een van de bestuursleden of verzend een e-mail.

Foto pagina's	5, 7, 9, 11 en 18	: Ronny Hullegie
Foto pagina	8	: Ronald Oost
Foto pagina	13	: Roel Janssen
Foto pagina	14	: Erik Busser

Volg de vogelwerkgroep ook op Twitter en Facebook:



<https://www.facebook.com/Vogelwerkgroep-Midden-Overijssel-251725534866136/>



<https://twitter.com/VWGMidOverijsse>

